

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering

Van

Persoonsgegevens

Datum

17 juni 2026

Referentie

62920854

Bijlagen

Vragen BBB Eerste Kamer mbt taakstelling internationale studenten en de OU

Aanleiding

De BBB-fractie van de Eerste Kamer heeft vragen gesteld naar aanleiding van de opvolging van een toezegging van oud-minister Bruins door oud-minister Moes met betrekking tot de bezuinigingen op internationale studenten en de gevolgen daarvan voor de Open Universiteit.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de beantwoording, kunt de brief ondertekenen voor verzending aan de Eerste Kamer.

Kernpunten

- De BBB stelt vragen over de gevolgen van de bezuinigingen op internationale studenten voor de Open Universiteit.
- De vragen richten zich op het geringe aantal internationale studenten en overwegend Nederlandstalige onderwijsaanbod van de OU.
- Ook wordt gevraagd naar de impact die deze maatregel heeft op de daadwerkelijke instroom van internationale studenten.
- In de antwoorden geven we aan dat het huidige kabinet kiest voor een andere richting en structureel € 154 miljoen reserveert voor hbo- en wo-instellingen in het kader van de talentstrategie en de taakstellende intensivering in het hbo en wo.

Toelichting

Ter context volgt hier de toezegging van vml. minister Bruins en de opvolging door vml. minister Moes.

Toezegging vml minister Bruins

Handelingen I 2024/2025, nr. 23, item 2, p. 16

De heer Van Knapen (BBB):

“Wat jammer nu dat de Open Universiteit in Heerlen, een unieke, bij wet ingestelde organisatie, dus geen private onderneming, voor leren op afstand, met nadruk op volwassenenonderwijs, waar de BBB een groot voorstander van is, ook zware bezuinigingen op zich af zag komen. Zij moeten inmiddels zo'n 100 docenten en medewerkers ontslaan en steunpunten sluiten. Kan de minister de toezegging doen om de bezuinigingen op de Open Universiteit te heroverwegen? ”

Minister Bruins:

"(...) De bezuiniging op internationale studenten wordt toegepast op het macrobudget van alle hoger onderwijsinstellingen. Als de bezuiniging niet volledig wordt gerealiseerd met de benodigde daling van het aantal internationale studenten, resulteert dit in een lagere bekostiging per student. In theorie zou dit ook de Open Universiteit raken. Nu werkt dit stelsel zo dat wanneer andere universiteiten minder internationale studenten krijgen, terwijl de Open Universiteit geen internationale studenten heeft en dus ook niet daalt, omdat ze niet minder internationale studenten krijgen, er dus een groter stuk van de taart naar de Open Universiteit toegaat. En dat klinkt ook logisch. Ik wil uw Kamer graag toezeggen dat als dit scenario zich voordoet, ik zal onderzoeken of het nodig is om in deze exercitie speciale aandacht te besteden aan de Open Universiteit, om te onderzoeken of en op welke manier de Open Universiteit uitgezonderd zou moeten worden van dit proces. Dat zal ik te zijner tijd bekijken en u dan ook laten weten."

Opvolging toezegging vml minister Moes

Toezegging Bezuiniging Open Universiteit (36 600 VIII, nr. T04042)

Reactie (Moes):

Voormalig onderwijsminister Bruins heeft in het debat over de begrotingsbehandeling toegezegd dat als blijkt dat de bezuiniging op internationale studenten bij alle hogeronderwijsinstellingen ook gevolgen heeft voor de Open Universiteit (OU), onderzocht zal worden of het nodig is en zo ja op welke manier de OU uitgezonderd moet worden van de bezuinigingsmaatregelen. Hierbij is eveneens toegezegd om uw Kamer hierover te informeren. Dat doen we bij deze.

Zoals voormalig onderwijsminister Bruins in uw Kamer heeft toegelicht, is de bezuiniging op internationale studenten toegepast op het macrobudget van alle hogeronderwijsinstellingen. We hebben besloten om hierbij geen uitzondering te maken voor de OU en de reguliere bekostigingssystematiek te volgen.

Ten eerste zien we de bezuiniging als een collectieve opdracht van alle onderwijsinstellingen in het hbo en het wo. De aangekondigde zelfregie vanuit Universiteiten van Nederland en de Vereniging Hogescholen sluit hierbij aan en deze steunen we ook van harte. Doel hiervan is om met gerichte maatregelen de instroom van internationale bachelorstudenten bij een aantal grote internationale opleidingen te beperken en tegelijkertijd ook ruimte te maken voor groei bij studierichtingen waar arbeidsmarkttekorten zijn.

Daarnaast geldt dat de OU in het verleden ook heeft geprofiteerd van de stijging van het aantal internationale studenten doordat de variabele onderwijsbekostiging per student in het verdeelmodel hierdoor zijn toegenomen. Dit geldt overigens ook voor andere instellingen met alleen of grotendeels Nederlandstalig aanbod.

Ten derde constateren we dat de bezuiniging uit het hoofdlijnenakkoord voor een groot deel is gerealiseerd door de verwerking van de gedaalde studentenaantallen in de Referentieraming 2025. In 2026 resteert er nog een bezuiniging van € 6 miljoen. Uit doorrekeningen blijkt dat deze voor de OU in 2026 tot een beperkt financieel effect leidt van circa € 32.000,-. De nog in te vullen bezuiniging vanaf 2027 kan nu nog niet definitief worden vastgesteld: deze kan de komende jaren verder worden ingevuld als het aantal internationale studenten verder daalt. Voor de bezuiniging vanaf 2027 geldt dat het financieel effect wordt ingeschat op minder dan 0,5% van de jaarlijkse Rijksbijdrage.

Datum
25 maart 2026

Zoals benoemd steunen we de zelfregie van de onderwijsinstellingen en hebben we vertrouwen dat de bezuiniging verder wordt ingevuld zodat de bekostiging per student stabiel blijft, ook voor de Open universiteit.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Onderstaande wordt gelakt o.g.v. lopende onderhandelingen

[Redacted text block containing four lines of information, with the second line labeled '1 - Onderhandeling']